

**EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2025**

**Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I (60 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Să intrăm și noi în Bibliotecă și să descriem cum arăta, pentru că ar fi păcat să nu o facem – era o minune arhitecturală. Era atât de mare și de înaltă, încât cu greu i se vedeau capetele, zidurile sau tavanul, și nici nu-ți puteai imagina că o asemenea cameră putea încăpea într-o casă, [...]. Peste tot unde vedeai cu ochii erau cărți, [...] munți de cărți, construcții gigantice transformate la rândul lor în mici palate de cărți. Turnuri de cărți se pierdeau în înaltul întunecat [...], iar poduri de cărți, aparent plutitoare, legau depărtările de depărtări. Lumini nu erau, însă un imens șemineu ardea într-o parte, în spatele unui grilaj metalic, pentru a ține orice cărbune încins departe de paginile cărților. Scări de cărți urcau și coborau în spirale și până și obiectele de mobilier erau din cărți. Băiatul fără nume nu și-ar fi putut imagina vreodată că erau atât de multe cărți pe lume și totuși iată-le în biblioteca lui von Veltheim. Și încă mai soseau, observă băiatul, pentru că, pe deasupra capetelor, pitici cu roabe cărau cărți de colo-colo, făcând loc pentru ele și pentru cele care curgeau într-o cascadă nu prea departe. Sunetul pe care îl făceau nu era de apă, ci de foi foșnite.

(Flavius Ardelean, Bezna. Povestitorii din conacul lui von Veltheim)

A. Limba română (30 de puncte)

Scriveți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Construiți un enunț cu sinonimul potrivit sensului din text al cuvântului *gigantice*, din secvența:
...munți de cărți, construcții **gigantice** transformate la rândul lor în mici palate de cărți.
3 puncte
2. Menționați rolul cratimei în structura *nu-ți puteai imagina*.
3 puncte
3. Precizați câte un antonim potrivit pentru cuvintele subliniate în fragmentul dat: *întunecat, depărtările, soseau*.
3 puncte
4. Scrieți trei termeni, formați prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului, care să aparțină familiei lexicale a substantivului *băiat*.
3 puncte
5. Construiți un enunț în care cuvântul *pitici* (...*pitici* cu roabe cărau cărți de colo-colo ...) să aibă o altă valoare morfologică decât cea din text, precizând-o.
3 puncte
6. Indicați valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în secvența: *Să intrăm și noi în Bibliotecă și să descriem cum arăta, pentru că ar fi păcat să nu o facem – era o minune arhitecturală*.
6 puncte
7. Alcătuiți un enunț în care substantivul *cărți* să aibă funcția sintactică de complement indirect.
2 puncte
8. Transcrieți, din ultimul frază a fragmentului dat, propoziția subordonată, precizându-i felul.
3 puncte
9. Explicați, într-un text de 30-50 de cuvinte, semnificațiile fragmentului: *Peste tot unde vedeai cu ochii erau cărți, [...] munți de cărți, construcții gigantice transformate la rândul lor în mici palate de cărți. Turnuri de cărți se pierdeau în înaltul întunecat [...], iar poduri de cărți, aparent plutitoare, legau depărtările de depărtări*.
4 puncte

B. Literatura pentru copii (30 de puncte)

Redactați un eseu, de 300 - 600 de cuvinte, în care să prezentați **valențele educative** ale unei *poezii despre natură și viețuitoare*, aparținând *genului liric*, incluse în programa de examen.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului selectat în genul literar menționat, prin ilustrarea cu secvențe semnificative din *poezia* aleasă;
- prezentarea a două elemente de structură, de compoziție sau de limbaj existente în *poezia* aleasă, prin valorificarea conținutului acesteia (de exemplu: *temă, motiv, titlu, incipit, final, elemente de expresivitate artistică* etc.);
- indicarea a două valențe educative ale *poeziei despre natură și viețuitoare* selectate;
- ilustrarea celor două valențe educative indicate, prin valorificarea conținutului *poeziei despre natură și viețuitoare* alese;
- susținerea unei opinii cu privire la modul în care pot fi valorificate, în activitatea la grupă, valențele educative ale *poeziei despre natură și viețuitoare* selectate.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **20 de puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **10 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 2 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie* – 1 punct; *punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în numărul de cuvinte indicat* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Prezentați trei etape/secvențe ale unei activități didactice de *lectură după imagini*, domeniu experiențial *Limbă și comunicare*, nivel de studiu 4-5 ani, temă anuală de studiu *Când, cum și de ce se întâmplă?* **15 puncte**

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele/secvențele activității precizate;
- descrierea etapelor/secvențelor menționate.

2. Realizați un eseu argumentativ, de 300-600 de cuvinte, având ca temă *jocul – principala formă de organizare și realizare a procesului de învățământ în grădiniță*. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea *jocului*, ca principala formă de organizare și realizare a procesului de învățământ în grădiniță;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la *valențele formative/educative ale jocului în grădiniță*.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactare** veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în numărul de cuvinte indicat* – 1 punct).

**EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2025**

**Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I (60 de puncte)

A. 1. construirea unui enunț corect cu sinonimul potrivit sensului din text al cuvântului *gigantice* (de exemplu: *Am admirat monumente imense la intrarea în parc./S-au speriat de umbrele enorme ale copacilor.* etc.) **3 puncte**

- utilizarea oricărui sinonim potrivit sensului din text al cuvântului *gigantice* – 1p.
- construirea unui enunț corect – 2p.

2. menționarea rolului cratimei în structura dată (de exemplu: *marchează rostirea în tempo rapid a două părți de vorbire diferite, elidarea vocalei „î”, evitarea hiatului* etc.) **3 puncte**

3. câte 1 punct pentru precizarea oricărui antonim potrivit pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date (de exemplu: *întunecat* – luminat; *depărtările* – apropiere; *soseau* – plecau) **3x1p=3 puncte**

4. câte 1 punct pentru scrierea corectă a oricăror trei termeni, formați prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului, care aparțin familiei lexicale a substantivului *băiat* (de exemplu: *băiețel, băiețuș, băiețandru, băiețește, băiețesc* etc.) **3x1p=3 puncte**

5. – construirea unui enunț corect, în care cuvântul *pitici* are o altă valoare morfologică decât cea din text (de exemplu: *Am admirat câțiva arbori pitici pe aleile parcului.*) **2 puncte**

– precizarea valorii morfologice a cuvântului dat în enunțul alcătuit (de exemplu: *adjectiv propriu-zis*) **1 punct**

6. – câte 1 punct pentru indicarea valorii morfologice pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date (*noi* – pronume personal, *arăta* – verb predicativ, *arhitecturală* – adjectiv propriu-zis) **3x1p=3 puncte**

– câte 1 punct pentru indicarea funcției sintactice pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date (*noi* – subiect, *arăta* – predicat verbal, *arhitecturală* – atribut adjectival) **3x1p=3 puncte**

7. alcătuirea unui enunț corect, în care substantivul *cărți* are funcția sintactică de complement indirect (de exemplu: *Le-am pus cărților coperte noi.*) **2 puncte**

8. – transcrierea integrală, din ultima frază a fragmentului dat, a propoziției subordonate (...pe care îl făceau) **2 puncte**

- precizarea felului propoziției subordonate transcrise (propoziție subordonată atributivă) **1 punct**

9. explicarea semnificațiilor fragmentului dat **4 puncte**

- explicare adecvată și nuanțată – 3p.; explicare superficială, nerelevantă – 1p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1p.

B. Conținut – 20 de puncte

– câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două trăsături care fac posibilă încadrarea textului selectat în genul literar menționat, prin ilustrarea cu secvențe semnificative din *poezia aleasă* (de exemplu: *exprimarea directă a unor sentimente, existența mărcilor lexico-gramaticale ale subiectivității, utilizarea figurilor de stil și/sau a imaginilor artistice, prezența elementelor de prozodie, moduri de expunere specifice* etc.) **2x2p=4 puncte**

Pentru fiecare trăsătură evidențiată, punctele se acordă după cum urmează:

- *evidențiere adecvată și detaliată, prin ilustrarea cu o secvență semnificativă din poezia aleasă* – 2p.

- *evidențiere adecvată și detaliată, fără ilustrarea corespunzătoare, cu o secvență semnificativă din poezia aleasă – 1p.*

- câte 2 puncte pentru prezentarea oricăror două elemente de structură, de compoziție sau de limbaj existente în poezia aleasă prin valorificarea conținutului acesteia (de exemplu: *temă, motiv, titlu, incipit, final, elemente de expresivitate artistică* etc.) **2x2p=4 puncte**

Pentru fiecare element ilustrat, punctele se acordă după cum urmează:

- *prezentare adecvată și detaliată, cu valorificarea conținutului poeziei selectate – 2p.*
- *prezentare adecvată, fără valorificarea corespunzătoare a conținutului poeziei selectate – 1p.*

- câte 2 puncte pentru indicarea oricăror două valențe educative ale poeziei despre natură și viețuitoare selectate **2x2p=4 puncte**

- câte 2 puncte pentru ilustrarea fiecăreia dintre cele două valențe educative indicate, prin valorificarea conținutului poeziei despre natură și viețuitoare alese **2x2p=4 puncte**

Pentru fiecare valență educativă ilustrată, punctele se acordă după cum urmează:

- *ilustrare adecvată și detaliată, prin valorificarea conținutului poeziei despre natură și viețuitoare alese – 2p.*
- *prezentare superficială, ezitantă, fără valorificarea conținutului poeziei despre natură și viețuitoare alese – 1p.*

- susținerea unei opinii despre modul în care pot fi valorificate, în activitatea la grupă, valențele educative ale poeziei despre natură și viețuitoare selectate **4 puncte**

- *exprimarea unei opinii pertinente, cu susținere argumentată și nuanțată – 4p.*
- *exprimarea unei opinii pertinente, dar cu susținere superficială, schematică – 2p.*

Redactare – 10 puncte (*Punctele pentru redactare se acordă numai dacă eseul se încadrează în limita minimă de spațiu precizată și dacă dezvoltă subiectul propus*).

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor – 2p./ text clar organizat, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 1p./ text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta – 0p.*) **2 puncte**

- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular adecvate conținutului eseului, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2p./ stil adecvat conținutului eseului, dar cu ezitări în exprimare și cu un vocabular restrâns – 1p./ ambiguitate în exprimare, vocabular monoton – 0p.*) **2 puncte**

- abilități de analiză și de argumentare (*succesiune logică a ideilor și susținere a acestora prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică, formulare de judecăți de valoare – 2p./ succesiune a ideilor, susținere parțial pertinentă a acestora, cu încercare de formulare de judecăți de valoare – 1p./ afirmații nesusținute prin argumente, prezentare de idei irelevante, schematism – 0p.*) **2 puncte**

- ortografie (0 – 1 greșeli – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

- punctuație (0 – 1 greșeli – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

- așezare în pagină și lizibilitate **1 punct**

- încadrare în numărul de cuvinte indicat **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. - câte 2 puncte pentru menționarea oricăror trei dintre etapele/secvențele activității precizate **3x2p=6 puncte**

- câte 3 puncte pentru descrierea fiecăreia dintre cele trei etape/secvențe menționate **3x3p=9 puncte**

Pentru fiecare etapă/secvență, punctele se acordă după cum urmează:

- *descriere adecvată și nuanțată, cu referire la domeniul experiențial, la nivelul de studiu și la tema anuală de studiu precizate – 3p.*
- *descriere corectă din punct de vedere teoretic, însă fără referire la domeniul experiențial, la nivelul de studiu sau la tema anuală de studiu precizate – 2p.*
- *descriere superficială, ezitantă – 1p.*

2. Conținut – 10 puncte

- prezentarea *jocului*, ca principala formă de organizare și realizare a procesului de învățământ în grădiniță **4 puncte**

- prezentare adecvată și detaliată a *jocului*, cu referire la procesul de învățământ în grădiniță – 4p.
- prezentare corectă din punct de vedere teoretic a *jocului*, fără referire la procesul de învățământ în grădiniță – 2p.
- prezentare superficială, ezitantă a *jocului*, fără referire la procesul de învățământ în grădiniță – 1p.

- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la *valențele formative/educative ale jocului în grădiniță* **6 puncte**

- exprimarea unui punct de vedere corespunzător, referitor la *valențele formative/educative ale jocului*, cu exemplificare pe activitățile din grădiniță și cu argumentare adecvată și nuanțată – 6p.
- exprimarea unui punct de vedere adecvat, referitor la *valențele formative/educative ale jocului*, cu exemplificare pe activitățile din grădiniță, dar fără o argumentare adecvată – 4p.
- prezentare corectă din punct de vedere teoretic, cu exemplificare nesigură și superficială și fără o argumentare adecvată – 2p.
- prezentare superficială, schematică din punct de vedere teoretic, fără exemplificare și fără o argumentare adecvată – 1p.

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor – 1p./ text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta, cu un vocabular monoton – 0p.*) **1 punct**

- abilități de analiză și de argumentare (*succesiune logică a ideilor și susținere a acestora prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică, formulare de judecăți de valoare – 2p./ succesiune a ideilor, susținere parțial pertinentă a acestora, cu încercare de formulare de judecăți de valoare – 1p./ afirmații nesusținute prin argumente, prezentare de idei irelevante, schematism – 0p.*) **2 puncte**

- ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate (*0-2 greșeli de ortografie și/sau de punctuație, așezare corectă în pagină, cu evidențierea paragrafelor, lizibilitate – 1p./mai mult de 2 greșeli, așezare defectuoasă în pagină, fără evidențierea paragrafelor, lipsa lizibilității – 0 puncte*) **1 punct**

- încadrare în numărul de cuvinte indicat **1 punct**